

Een Zwartkeellijster in de Groninger Binnenstad

De heren J.P. Vording, J.S. Bartels, F. Veldman en andere medewerkers en medeweksters van het Nedersaksisch Instituut in de binnenstad van Groningen verrichtten dit voorjaar een opmerkelijke waarneming en een korrekte identifikatie: Van 31 maart tot en met 3 april liet zich in de achtertuin van hun Inst. herhaalde malen een vrouwtje Zwartkeellijster zien. Het gelukte om dit exemplaar vanachter serreramamen te fotograferen met een 260 mm lens en een gevoelige (400 ASA) kleurenfilm, met als resultaat: een tiental qua objekt hoogst interessante en qua kwaliteit redelijk goede dias. Meteen na het ontwikkelen hebben J. Hulscher en ik de diaserie vergeleken met literatuur gegevens en met de beschrijving van een eerdere, eveneens Groninger melding, van G. Bayens, M.B. van Eerden en J. Hulscher van een soortverwant die van 28 nov. t/m 5 dec. 1978 te Haren deskundig werd waargenomen.

We hebben te maken met een dwaalgast die twee ondersoorten kent die met elkaar kruisen: de West Siberische Zwartkeellijster (*Turdus r. atrogularis*) en de meer Zuidoostelijke Roodkeellijster (*Turdus r. ruficollis*) De 1978 waarneming betrof waarschijnlijk een overgangsvorm of bastaard: donkere keel, lichtrode borst, geen roodbruin in de staart, tamelijk opvallende crêmekleurige wenkbrauwstreep. De nieuwste 1981-waarneming betreft volgens wat de dia's ons vertellen een vrouwtje Zwartkeel: weinig of geen rode of rose tinten, kenmerkende gevlekte borst met wittig centrum, grijze rug met een naar het eind toe meer zwart wordende staart, een goed te bepalen lengte van 23 tot 24 centimeter, gedrag als van een merel (voedselzoeken), niet schuw.

Drie bijzonderheden:

- 1) Het exemplaar had in tegenstelling tot wat de (nog niet erg gedetailleerde) literatuur vermeldt een op bijna alle dia's zichtbare oogstreep.
- 2) Het dagenlange verblijf in een binnenstad.
- 3) De tijd van het jaar, begin april. Mij zijn slechts drie gedocumenteerde Nederlandse waarnemingen bekend: okt. '67 1 mengvorm, okt. '78 1 Zwartkeel en de genoemde Harense melding nov./dec. '78. Uit Engeland zijn bekend: dec. 1868, febr. 1879 en dec./jan 1957/58 telkens maar ik aanneem een mannetje Zwartkeel., okt '74 het eerst waargenomen vrouwtje (op Shetland), okt. '75 1 juv., febr./mrt. '76 1 Zwartk.

In afwachting van een nadere bestudering van de dia's

J. van Klinken